

БЕКІТЕМІН

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт
министрлігі Спорт және дене шынықтыру
істері комитетінің төрағасы

Есеналин Р.Б.

_____ 2025 ж.

КЕЛІСІЛДІ

Қазақстан Республикасының
«Ұлттық баскетбол федерациясы»
РҚБ Президенті

Алшамысов А.А.

_____ 2025 ж.

**2025 ЖЫЛҒА
ЕРЛЕР МЕН ӘЙЕЛДЕР КОМАНДАЛАРЫ АРАСЫНДА
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 3Х3 БАСКЕТБОЛДАН
ЧЕМПИОНАТЫН ӨТКІЗУ ТУРАЛЫ
ЕРЕЖЕ**

Астана қ.
2025 жыл

1. СПОРТТЫҚ ЖАРЫСТАРДЫҢ АТАУЫ, СПОРТТЫҚ ЖАРЫСТЫҢ ӨТКІЗІЛУ ОРНЫ МЕН КҮНІ, СПОРТТЫҚ ЖАРЫСТАРҒА ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ КЕЛУ ЖӘНЕ ҚАЙТУ КҮНДЕРІ

1.1. Ерлер мен әйелдер арасында 3x3 баскетболдан Қазақстан Республикасының чемпионаты.

1.2. 2025 жылғы маусымдағы ерлер мен әйелдер командалары арасында баскетболдан ҚР Чемпионаттарын өткізу орны мен уақыты:

- Ерлер мен әйелдер U23, Open 18+ қысқы ҚРЧ ақпан, тағайындалуы бойынша өткізілетін мерзімі мен орны;

- Ерлер мен әйелдер U23, Open 18+ жазғы ҚРЧ маусым-шілде, тағайындалуы бойынша өткізілетін мерзімі мен орны;

- Ерлер мен әйелдер U23, Open 18+ күзгі ҚРЧ қараша, тағайындалуы бойынша өткізілетін мерзімі мен орны.

1.3. Ойындардың басталуы таңғы 09-00-ден ерте емес.

1.4. Келу және кету күндері қосымша ақпараттық хатпен көрсетіледі.

2. ҚАТЫСУШЫ ҰЙЫМДАР, ЖАРЫСҚА ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ САНДЫҚ ҚҰРАМЫ

2.1. Чемпионатты өткізуге жалпы басшылықты ҚР ТСМ Спорт және дене шынықтыру істері комитеті және ҚР ҰБФ жүзеге асырады. Чемпионатты тікелей өткізу ҰБФ-на жүктеледі. Жарыс «3x3 баскетболдың ресми ережелері» бойынша өткізіледі.

2.2. Өткізу жүйесі әр жас санатында мәлімделген командалар санына байланысты командалар өкілдерінің отырысында бекітіледі. Отырыс келген күні сағат 18-00-ге дейін өткізіледі. Осы Ережені өзгертуге мүмкін болатын өзгерістер мен толықтырулар маусым бойы қаралады және ҚР ТСМ Спорт және дене шынықтыру істері комитетінде бекітіледі.

2.3. Ойындарды өткізу барысында тиісті талаптарды - осы Ережені, «3x3 баскетболдың ресми ережелерін», «2024-2028 жж. баскетболдан Қазақстан чемпионаттары мен Кубогының регламентін», «2024-2028 жж. ҚР ҰБФ ойыншы мәртебесін» және ҚР ҰБФ басқа да регламенттейтін құжаттарын басшылыққа алу қажет.

2.4. 3x3 баскетбол бойынша ҚРЧ қатысушылары ҚР қолданыстағы заңнамасына сәйкес заңды тұлғалар мәртебесіне ие кәсіби баскетбол клубтары, ҚР құрама командалары, сондай-ақ ҚР нормативтік актілерінің талаптарын және ФИБА мен ҰБФ шешімдерін орындауға міндеттенетін ойыншылар (командалар) ұжымдары бола алады.

2.5. Ойыншылардың ауысуы «2024-2028 жж. ҚР ҰБФ-дағы ойыншы мәртебесіне» (4.31-тармақ.) және Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігінің Дене шынықтыру және спорт істері комитетінің бір спорт ұйымынан екіншісіне ауысу қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

2.6. Команда құрамында басқа елдердің азаматтары болуы мүмкін, алайда жеке турнирге 1 ойыншыдан аспайды.

2.7. Сандық құрам - кемінде 7 адам: 4 ойыншы (алайда кемінде 3), жаттықтырушы-команда өкілі, 1 еріп жүретін адам, төреші.

2.8. Жарыс әйелдер мен ерлер арасында келесі жас санаттарында өткізіледі:

1. U-23 - 23 жасты қоса және одан кіші;

2. Open 18+ – 18 жас және одан жоғары;

Әр жас санатында ең көп саны- құрамында 32 ұл командасы және 32 қыз командасы.

2.9. Чемпионатқа ата-анасының бірінің немесе заңды өкілінің жазбаша келісімі болған кезде 18 жасқа толмаған, алайда 16 жасқа толмаған (жеке турнирге екі ойыншыдан аспайтын) ойыншылардың қатысуына жол беріледі.

2.10. Жұлделі орындарды анықтау «3x3 баскетболдың ресми ережелеріне» сәйкес ең көп ұпай саны бойынша жүргізіледі.

2.11. Екі немесе одан да көп команданың ұпайлары тең болған кезде артықшылық «3x3 ресми баскетбол ережелеріне» сәйкес анықталады.

3. МЕДИЦИНАЛЫҚ-САНИТАРЛЫҚ ЖӘНЕ ДОПИНГКЕ ҚАРСЫ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

3.1. Қабылдаушы тарап міндетті түрде әр спорт залында жарыс қатысушыларына медициналық қызмет көрсетуді қамтамасыз етеді.

3.2. Қазақстан Республикасының барлық Чемпионаттарында, Біріншіліктерінде, Кубоктарында, сондай-ақ барлық жас топтарындағы басқа да Республикалық жарыстарда Дүниежүзілік допингке қарсы агенттіктің (бұдан әрі – ДДҚА) нормаларына сәйкес барлық спортшылар допинг-бақылауына алынуы мүмкін.

3.3. Барлық спортшылар ДДҚА допингке қарсы кодексінің ережелерін сақтауы керек. Спортшылар ДДҚА допингке қарсы кодексін бұзған, допинг тест тапсыру үшін спортшылар бас тартқан немесе келмеген жағдайда, оларға ДДҚА допингке қарсы кодексінің нормаларына сәйкес (спортшы толық шеттетілгенге дейін) санкциялар қолданылатын болады.

3.4. Чемпионатқа қатысатын барлық ойыншылар облыстық спорт диспансерінде тіркелу керек және медициналық тексеруден өтуі тиіс. Тапсырылатын өтініштер дәрігердің мөрімен расталады, мөр болмаған жағдайда, команда жарысқа қатысуға жіберілмейді;

4. СПОРТТЫҚ ЖАРЫСҚА ҚАТЫСУ ҮШІН ӨТІНІМДЕР БЕРУДІҢ ТӘРТІБІ МЕН МЕРЗІМІ, ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ШАРТТАРЫ

4.1. Жарыстағы әр команда «ҚР ҰБФ-дағы ойыншы мәртебесі» ережелеріне сәйкес міндетті түрде мынадай құжаттарды ұсынады:

- команданың ресми өтінімі (белгіленген нысанда) іссапар ұйымы мен дәрігердің мөрімен;
- техникалық өтінім;
- әр ойыншыға баскетболшының төлқұжаты;
- ҚР азаматының куәлігі немесе паспорты - жарыс кезінде 16 жасқа толған ойыншылар үшін міндетті түрде ҚР азаматының жеке куәлігі.

Жоғарыда көрсетілген құжаттар болмаған жағдайда команда конкурстан тыс қатысады.

Команданың қатысуы үшін өтінім FIBA3X3 сайтында тіркелгеннен кейін жарыс басталғанға дейін 3 күн бұрын ҰБФ-ға берілуі керек, олай болмаған жағдайда команда конкурстан тыс қатысады (бастапқы (ұйымдастырушылық) жарнаны міндетті түрде төлеумен).

4.2. Спорттық ұйымда қуәландырылған белгіленген нысандағы өтінім әрбір жеке алынған чемпионатқа беріледі.

4.3. Қосымша өтінімдер чемпионат басталғанға дейін 2 күннен кешіктірілмей, FIBA3x3 сайтында тіркелгеннен кейін ғана қабылданады.

4.4. Қабылдаушы ұйым келесі шығындарды өз мойнына алады:

- спорт ғимараттарын жалға алу;
- осы мекеме үшін қолданыстағы нормаларға сәйкес хатшылық және көмекші аппараттың жұмысына ақы төлеу (ерекше жағдайларда төлем ҰБФ есебінен жүргізіледі);
- кеңсе және қажетті шаруашылық тауарларын сатып алу;
- ойындарда дәрігердің болуы міндетті түрде;
- келуші командалар үшін орналастыру орындарын (қонақүйлерді немесе пәтерлерді) және тамақтануды ұсыну нормаларға келіседі;
- желдету жүйесімен жабдықталған, ыңғайлы жиһаздың жеткілікті мөлшерін (орындықтар, үстелдер, ілгіштер, айналар және т.б.), дәретхана бөлмесін және суық және ыстық суы бар душты, ауыз су мен шай жиынтығын (шай, кофе, қант, тағамдар) қамтамасыз ететін судьялар бөлмесін;
- жарыстың қорытындысы бойынша командаларды міндетті түрде құра отырып, мемлекеттік әнұранның дыбысталуымен және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес спорт ғимаратында Қазақстан Республикасының мемлекеттік туының болуымен салтанатты жабылу және марапаттау рәсімін өткізуді қамтамасыз ету.
- матчтың барлық уақытында ата-аналардың ойыншылармен, төрешілермен, матч шенеуніктерімен байланысын болдырмайтын шаралар қабылдау;
- матч аяқталғанға дейін, оның барысында және одан кейін ата-аналардың, спорт/баскетбол мектебінің/клубтың/бөлімшелердің (басшылар, ойыншылар, жаттықтырушылар, қызмет көрсетуші персонал) лауазымды адамдары мен мамандарының матч өткізетін төрешілер бригадасының іс-әрекеттеріне араласуына жол бермеу;
- судьяларға қатысты құқық бұзушылықтарға, дене жарақаты қатерлеріне және өзге де құқыққа қайшы әрекеттерге жол бермеу;
- бас судьяның рұқсатынсыз бөгде адамдардың судьялар бөлмесіне кіруіне жол бермеу;
- көрермендер, спорт/баскетбол мектебінің/клубының/бөлімшелерінің лауазымды тұлғалары мен мамандары (басшылар, ойыншылар, жаттықтырушылар, қызмет көрсетуші персонал) тарапынан алаңдағы жанжалды жағдайларды, жанкүйерлердің агрессивті мінез-құлқын, спорт ғимаратындағы тәртіпсіздіктерді тудыратын әрекеттерге жол бермеуге.
- Жоғарыда айтылған тармақтар бұзылған жағдайда командаға чемпионаттан шығарылғанға дейін санкциялар қолданылады.

4.5. Іссапар ұйымы мен қатысушы командалар командаларды іссапарға жіберуге байланысты шығындарды көтереді (екі жаққа да жол жүру, тәуліктік жол жүру, тамақтану, тұру), іссапар ұйымдары көтереді.

4.6. Жарыстарға қатысу үшін Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің «Республикалық және жергілікті бюджеттерден қаржыландырылатын спорттық іс-шараларға, оның ішінде дене шынықтыру-спорт ұйымдары үшін оқу-жаттығу жиындарына бөлінетін ақша қаражатын жұмсау қағидалары» 2020 жылғы 24 сәуірдегі № 100 бұйрығы негізінде, ҰБФ-Ұйым (немесе жаттықтырушы)» шартының негізінде команда әр жас санатында Чемпионат өткізілгенге дейін күнтізбелік 5 күннен кешіктірмей ҰБФ есеп айырысу шотына аудару арқылы 13 (он үш) АЕК мөлшерінде бастапқы (ұйымдастырушылық) жарнаны төлеуге тиіс.

4.7. Осы Ереженің 4.6-тармақта көзделген шарттар орындалмаған жағдайда негізінде ҰБФ команданың жарыстарға қатысуына жол бермеу құқығын өзіне қалдырады.

4.8. ҰБФ командалардың кіру жарналары есебінен шығындардың келесі түрлерін төлейді:

- алаңда чемпионат басшысының, бейне оператордың, бас судьяның, бас хатшының, судьялар бригадасының қызметтеріне ақы төлеу (барлық салықтар мен міндетті төлемдерді қоса алғанда)

- чемпионат басшысының, бейне оператордың, бас судьяның, төрешілер бригадасының іссапар шығындары;

- командалар мен үздік ойыншыларды кубоктармен марапаттау;

- интернетке/модемге ақы төлеу;

- жарыстарды өткізу бойынша ұйымдастыру мәселелерін шешу;

- жарыстарды сапалы өткізу;

- жарнама, командалар мен ойыншыларды қосымша ынталандыру мақсатында жарыстың демеушілерін тартады.

4.9. Чемпионатты өткізгісі келетін ұйымдар мен командалар ҰБФ-ға өтінім береді. Міндетті түрде келесі ақпаратты ұсыну қажет:

• өткізу қаласы;

• өткізуші ұйымның атауы;

• турды ұйымдастыруға тікелей жауапты адамның тегі, аты, әкесінің аты, оның телефоны және электрондық поштасы;

• басқа қаладағы командаларды орналастыру мен тамақтандырудың қаржылық шарттары;

• судьялар корпусын орналастыру мен тамақтандырудың қаржылық шарттары;

• Жазбаша кепілдік беру: қажет болған жағдайда «3x3 баскетболдың ресми ережелеріне» сәйкес, тиісті жабдықтары бар 2 (екі) ойын залдарын ұсыну хатшылық үстелдің техникалық жарақтары, 3x3 баскетбол жарыстарын өткізуге арналған дыбыстық және музыкалық жабдықтар;

• Қабылдаушы ұйым чемпионаттарды жабуға міндетті;

• Егер шарттарды қабылдаушы Тарап сақтамаған жағдайда, Чемпионат басшысы МТК-ға осы өңірлерде чемпионат өткізуден бас тартуды ұсынады.

4.10. Қатысушы командалар чемпионат өткізілгенге дейін 5 күннен кешіктірмей www.fiba3x3.com сайтында тіркелуге міндетті, қабылдаушы ұйыммен келу уақытын, тұратын жерін және жаттығу уақытын келісу. Осы тармақты

орындамаған жағдайда қабылдаушы ұйым команданың кездесуі және жаттығу залын ұсыну жауапкершілігін өзінен алып тастайды.

4.11. Қатысушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуде ұйымдастырушылар «2024-2028 жж. баскетболдан Қазақстан чемпионаттары мен кубоктары регламентінің» VI тарауын басшылыққа алуы қажет.

4.12. Қабылдаушы ұйым міндетті түрде 30 күн ішінде ҰБФ-ға чемпионатты өткізу туралы растау жіберуі тиіс. Растау болмаған жағдайда, ҰБФ чемпионат Басшысының ұсынуы бойынша чемпионатты өткізу орнын ауыстыруға құқылы.

4.13. 5x5 см ҰБФ логотипі ойыншының нөмірінің жоғарғы сол жақ бұрышына жейдемен алдыңғы жағына орналастырылуы керек және айқын көрінуі керек (егер ҰБФ логотипі ойын түрінде болмаса, команда конкурстан тыс уақытта катысады).

4.14. Wilson 3x3 чемпионатының ресми добы.

5. СПОРТТЫҚ ЖАРЫСТЫҢ ЧЕМПИОНДАРЫ МЕН ЖҮЛДЕГЕРЛЕРДІ МАРАПАТТАУ ТӘРТІБІ

5.1. 1-орын алған команданың ойыншылары мен жаттықтырушыларына «Қазақстан Республикасының Чемпионы» атағы беріледі және олар кубокпен, дипломдармен және медальдармен (4 адамнан аспайтын) марапатталады.

5.2. 2-3 орын алған командалардың ойыншылары мен жаттықтырушылары тиісті дәрежедегі кубоктармен, дипломдармен және медальдармен (4 адамнан аспайтын) марапатталады.

5.3. Үздік ойыншылар әр жас санатында бір-бірден жеке сыйлықтармен марапатталады.

5.4. Жарыстарда 1-3 орын алған команда құрамында ойыншыларға ҚР ТСМ Спорт және дене шынықтыру істері комитеті бекіткен жіктеушіге сәйкес разрядтар беріледі.

6. НАРАЗЫЛЫҚ КӨРСЕТУ ТӘРТІБІ ЖӘНЕ ОНЫ ҚАРАУ

6.1 Ойындарды өткізу кезінде «2024-2028 жж. баскетболдан Қазақстан чемпионаттары мен кубогы регламентінің», «2024-2028 жж. ҚР ҰБФ-дағы ойыншы мәртебесінің», «3x3 баскетболдың ресми ережелерінің» осы Ереженің және ҰБФ-ның басқа да регламенттейтін құжаттарының тиісті талаптарын басшылыққа алу қажет.

6.2. Әдепсіз әрекеттер деп төрешінің шешіміне дау айту, төрешілерге, қарсыластарға және көрермендерге қатысты қорлайтын қимылдар, балағат сөздер, киілмеген жейделермен ойнау, допты демонстрациялық лақтыру және басқа да осыған ұқсас әрекеттер, төрешіге физикалық әсер ету болып саналады. Бұл жағдайда ойыншы «3x3 баскетболдың ресми ережелеріне» және «2024-2028 жылдардағы баскетболдан Қазақстан Чемпионаттары мен Кубогының регламентіне» сәйкес техникалық фол түрінде жаза қолданылады.

6.3. Команда мен ойыншылар спорттық ғимараттың ішінде де, одан тыс жерлерде де агрессивті әрекеттер болған жағдайында (төбелес, спорттық режимнің бұзылуы, мүліктің бұзылуы, балағат сөздер және т.б.) жарыстан шығарылуы мүмкін. Команда өкілдерінің агрессивті әрекеттер (төбелес, спорттық режимді бұзу, мүлікті бүлдіру, балағат сөздер және т.б.) болған жағдайда, төрешілерге немесе ұйымдастырушыларға қатысты «Баскетболдың ресми ережелеріне» және «2024-

2028 жылдардағы баскетболдан Қазақстан Чемпионаттары мен Кубогының регламентіне» сәйкес техникалық фол түрінде жаза қолданылады.

6.4. Егер ойыншы дисквалификациялаушы фол алса, СТК «3x3 баскетболдың ресми ережелерін» және «2024-2028 жылдардағы баскетболдан Қазақстан Чемпионаттары мен Кубогының Регламентін» басшылыққа алады.

6.5. Теріс қылықтың ауырлығына, команда өкіліне немесе ойыншыға байланысты, ойын басталғанға дейін, ойын барысында, ойын аяқталғаннан кейін, турдың бас төрешісінің баянаты негізінде ҰБФ МТК осы мәселе бойынша жеке шешім қабылдай алады.

6.6. Командалардан наразылық түскен жағдайда наразылық «3x3 баскетболдың ресми ережелеріне» және «2024-2028 жж. баскетболдан Қазақстан Чемпионаттары мен Кубогының регламентіне» сәйкес қаралады.